

පරික්ෂක වාර්තාව

අදියර I විභාගය - ජනවාරි 2022

(101) මූල්‍ය ගිණුම්කරණය

(Financial Accounting)

A - කොටස

වාස්ත්‍රවික පරික්ෂණ ප්‍රශ්න

ප්‍රශ්න අංක 01 - ලකුණු 40

(අතිචාර්ය ප්‍රශ්නයක්)

ප්‍රශ්න අංක 1.1 සිට 1.10 දක්වා වූ ප්‍රශ්න සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අතරින් වඩාත්ම සුදුසු පිළිතුරට අදාළ අංකයද, ප්‍රශ්න අංක 1.11 සිට 1.15 දක්වා වූ ප්‍රශ්න සඳහා දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය ‘සත්‍ය’ හෝ ‘අසත්‍ය’ යන්න ද හා ප්‍රශ්න අංක 1.16 සිට 1.20 දක්වා වූ ප්‍රශ්න සඳහා නිවැරදි උත්තරය ප්‍රශ්න අංකය සමඟ උත්තර පොනේ ලියන ලෙස ද අයදුම්කරුවන් වෙත උපදෙස් ලබා දී තිබුණි.

අයදුම්කරුවන් එක් එක් අනු කොටස් සඳහා ලබා දී තිබු උත්තර අනුව පොදුවේ දක්නට ලැබුණු වැරදි / දුර්වලතා කිහිපයක් පහත පරිදිවේ:

ප්‍රශ්න අංක 1.1

ආදායම් ප්‍රකාශයේ මූලිකාංග පිළිදාව විමසා තිබුණි. මෙම ප්‍රශ්නය නිවැරදිව තේරුම් නොගැනීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර වන අංක 2 වෙනුවට සමඟර අයදුම්කරුවන් විසින් අංක 1 හා 4 ඉදිරිපත් කර තිබුණි. වැඩි අයදුම්කරුවන් ප්‍රමාණයක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.2

නෙයට භාෂේඛ විකිණීමේ දී විකුණුම්කරු විසින් භාවිතා කරන මුලාග ලියවිල්ල පිළිබඳ විමසා තිබුණි. මුලාග ලියවිලි පිළිබඳ සමඟර අයදුම්කරුවන් තුළ නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති වීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර අංක 03 වෙනුවට අංක 02 හා 04 ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අයදුම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.3

ඡංගම වත්කම් සඳහා උදාහරණයක් විමසා තිබුණි. ඡංගම වත්කම් යටතේ ඇතුළත් විය යුතු අයිතමයන් පිළිබඳව සමඟර අයදුම්කරුවන් තුළ නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති වීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර අංක 03 වෙනුවට අංක 02 ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේනමුත්, අයදුම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.4

දී ඇති තොරතුරු මත පදනම්ව ලාභ සම්කරණය භාවිතා කර 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභය ගණනය කිරීමට උපදෙස් ලබා දී තිබුණි. ලාභ සම්කරණය පිළිබඳව බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් තුළ නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති වීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර අංක 04 වෙනුවට අංක 01 ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 1.5

රු.300,000/- වටිනා කාර්යාල උපකරණ සහ මුදලින් රු.500,000/- ක් යොදවා ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලද ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන් ගිණුම්කරණ සම්කරණයට වන නිවැරදි බලපෑම විමසා තිබුණි. සමහර අයදුම්කරුවන් ගිණුම්කරණ සම්කරණයට ගණුදෙනුවේ බලපෑම පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති වීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර අංක 02 වෙනුවට අංක 03 ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, අයදුම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි. මෙහිදී අයදුම්කරුවන් විසින් කාර්යාල උපකරණ සහ මුදල් යන දෙකම ව්‍යාපාරයේ වන්කම් බව අවබෝධ කරගත යුතුව ඇත.

ප්‍රශන අංක 1.6

පෙෂායු ජර්නලයේ වාර්තා කරනු ලබන ගනුදෙනුව පිළිබඳව විමසා තිබුණි. මේ පිළිබඳව බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් තුළ නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් නිවැරදි පිළිතුර අංක 01 වෙනුවට අංක 03 හා 04 ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 1.7

වගකීම වැඩිවිමට බලපාන ගනුදෙනු පිළිබඳව විමසා තිබුණි. සියලුම අයදුම්කරුවන් විසින් නිවැරදි පිළිතුර වන අංක 03 ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 1.8

ව්‍යාපාරයේ ගැනීම් ලෙස සලකා තිබූ ගනුදෙනුව සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන ගිණුම්කරණ සංකල්පය විමසා තිබුණි. ගිණුම්කරණ සංකල්ප පිළිබඳව බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් තුළ ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් නිවැරදි පිළිතුර අංක 04 වෙනුවට අංක 03 හා 01 ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 1.9

දී ඇති තොරතුරු අනුව සරල මාර්ග ක්ෂය ක්‍රමය යටතේ 2021 මාර්තු 31 දිනට යන්ත්‍රයේ ධාරණ අගය විමසා තිබුණි. බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් තුළ සරල මාර්ග ක්ෂය ක්‍රමයට දී ඇති ප්‍රතිගතය අනුව ක්ෂය ගණනය කිරීම පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් නොමැති නිසා නිවැරදි පිළිතුර අංක 02 වෙනුවට වෙනත් වැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 1.10

දී ඇති ප්‍රකාශන ගතර අනුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තොරගත යුතුව තිබුණි. බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් විසින් දී ඇති ප්‍රකාශන පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති බැවින් නිවැරදි පිළිතුර අංක 02 වෙනුවට අංක 03 හා 04 ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ගේප පිරික්සුම එකඟ වුවද, ගිණුම පොත්වල වැරදි තිබිය හැක. තවද, පොදු ලෙරරය ද මූලික සටහන් පොතකි. තවද, බැංක සංස්කීම් ප්‍රකාශය පිළියෙළ කරනු ලබන්නේ, ව්‍යාපාර අස්ථිත්වයේ බැංකුව විසින් නොව ව්‍යාපාර අස්ථිත්වය විසිනි.

ප්‍රශ්න අංක 1.11 සිට 1.15 දක්වා අයදුම්කරුවන් වෙත ලබාදී ඇති ප්‍රකාශයට අනුව ‘සත්‍ය’ හෝ ‘අසත්‍ය’ ලෙස පිළිතුරු ලබාදිය යුතුය.හළුනාගත් පොදු වැරදි පහත පරිදි වේ.

ප්‍රශ්න අංක 1.11

ආචාර්යරයා සංග්‍රහයේ මූලධර්මයන් පිළිබඳව අයදුම්කරුවන් තුළ නිවැරදි අවබෝධයක් තිබූ බැවින් නිවැරදි පිළිතුර ‘සත්‍ය’ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.12

දෙදෙනික ගැනුම පොනේ ගනුදෙනුවක් වාර්තා කිරීම සඳහා හාවිතා කරනු ලබන මූලාශ්‍ර ලියවිල්ල පිළිබඳව සමහර අයදුම්කරුවන් තුළ නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති නිසා නිවැරදි පිළිතුර ‘අසත්‍ය’ වෙනුවට ‘සත්‍ය’ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේනමුත්, අයදුම්කරුවන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි. දෙදෙනික ගැනුම පොනේ ගනුදෙනු වාර්තා කිරීම සඳහා යොදාගතු ලබන්නේ ගැනුම ඉන්වායිසිය වේ.

ප්‍රශ්න අංක 1.13

සමහර අයදුම්කරුවන් විසින් දී ඇති ප්‍රකාශය පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් නොමැතිවීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර ‘සත්‍ය’ වෙනුවට ‘අසත්‍ය’ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේනමුත්, අයදුම්කරුවන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අස්ථින්වයක සියලුම වගකීම් අඩුකිරීමෙන් පසු වත්කම්වල ඉතිරිවන හිමිකම ස්කන්ධය වේ.

ප්‍රශ්න අංක 1.14

සමහර අයදුම්කරුවන් කෘෂිම බුද්ධියට අදාළව දී ඇති ප්‍රකාශය නිවැරදිව අවබෝධ කරගෙන නොතිබීම නිසා නිවැරදි පිළිතුර ‘අසත්‍ය’ වෙනුවට ‘සත්‍ය’ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි. කෙසේනමුත්, අයදුම්කරුවන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.15

සැම අයදුම්කරුවෙකුම සැම ගනුදෙනුවකටම ද්විත්ව පැතිකඩක් තිබේ යනුවෙන් දී ඇති මෙම ප්‍රකාශය නිවැරදිව අවබෝධ කරගෙන නිවැරදි පිළිතුර ‘සත්‍ය’ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.16, 1.17, 1.18, හා 1.19 සඳහා පිළිතුර ද ප්‍රශ්න අංක 1.20 සඳහා දී ඇති තොරතුරු අනුව පිළිතුර ගණනය කර උත්තර පොනේ ලිංගීමට උපදෙස් ලබාදී තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 1.16

මුදල් පාලන ගිණුමේ ගේෂය සහ බැංකු ප්‍රකාශයේ ගේෂය අතර වෙනස සඳහා විය හැකි හේතු දෙකක් විමසා තිබුණි. සැම අයදුම්කරුවෙකුම ප්‍රශ්නය නිවැරදිව තෝරුම් ගෙන නිවැරදි පිළිතුර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රයෝග අංක 1.17

ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලියේ ගිණුම්කරණ නිමවුම් දෙකක් විමසා තිබුණි. අයදුම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ගිණුම්කරණ නිමවුම් පිළිබඳව ප්‍රමාණවන් අවබෝධයක් නොමැති වීම නිසා පහත පරිදි වැරදි පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

- වන්කම් හා වගකීම් - වන්කම්, ආදායම්
- ගේෂ පිරික්සුම - විකුණුම, මිලදී ගැනීම්
- මුදල් පාලන ගිණුම්, පොදු ලෙඛරය

ප්‍රයෝග අංක 1.18

පරිගණකගත ගිණුම්කරණ අවාසි දෙකක් විමසා තිබුණි. අයදුම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිවැරදි පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ප්‍රයෝග අංක 1.19

වත්කමක් යන පදය තිර්වචනය කිරීම පිළිබඳව විමසා තිබුණි. අයදුම්කරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් නිවැරදි පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අනළාස්සක් අයදුම්කරුවන් වන්කම්, වගකීම් සමඟ පටලවාගෙන තිබුණි.

ප්‍රයෝග අංක 1.20

ඉදිරිපත් කර ඇති තොරතුරු අනුව 2021 මාර්තු 31 වන දිනට වෙළඳ ගෙවිය යුතු මුදල් (ණය හිමි) පාලන ගිණුමේ නිවැරදි ගේෂය වන රු1,000,000/- වෙනුවට හර බැර මාරුකර සටහන් කිරීම හා සමහර ගනුදෙනු සටහන් නොකිරීම මත විවිධ වැරදි අගයන් පිළිතුර ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

B - කොටස

ප්‍රයෝග 02 - ලකුණු 10

(අතිවාර්ය ප්‍රයෝගයක්)

ලෙපර ගිණුම් පිළියෙල කිරීමෙන් පසු ගේෂ පිරික්සුම පිළියෙල කිරීම පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම මෙම ප්‍රයෝගයන් පරික්ෂා කරන ලදී. අයදුම්කරුවන්ගේ කාර්යසාධනය සතුවුලායක මට්ටමක තිබුණි.

පහත සඳහන් දුර්වලතා නිරික්ෂණය විය:

- (1) ගේෂ පිරික්සුම සකස් කිරීම වෙනුවට සමහර අයදුම්කරුවන් ලෙපර ගිණුම් පමණක් පිළියෙල කර තිබුණි.
- (2) ගේෂ පිරික්සුමේ හර විය යුතු සංඛ්‍යා බැරටද බැර විය යුතු සංඛ්‍යා හරටද සටහන්කර තිබුණි.
- (3) ණයට විකුණුම් හා නැයට ගැනුම් නැයගැනී හා නැයහිම් පාලන ගිණුම තුළින් නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණි.
- (4) උපවිත වූලි වියදම් අදාළ වියදම් ගිණුම්වල නිවැරදි ලෙස ගලපා නොතිබුණි.
- (5) අත්පිට විකුණුම්, නැයට විකුණුම්, අත්පිට ගැනුම් හා නැයට ගැනුම්, ගේෂ පිරික්සුමේ වෙන වෙනම අයිතමයන් ලෙස සටහන් කිරීම.
- (6) මෝටර රථයේ වාර්ෂික ක්ෂේත්‍ර, නිවැරදිව ගණනය කර ගේෂ පිරික්සුමේ සටහන් කර නොතිබුණි.
- (7) සුළු මුදල් පාලන ගිණුමේ සඳහන් වියදම් හා එම ගිණුමේ ගේෂය ගේෂ පිරික්සුමට පිටපත්කර නොතිබුණි.
- (8) ක්ෂේත්‍ර නිවැරදිව ගණනය කර මෝටර වාහන අගයන් අඩුකර (1,500 - 375) රු.1,125 ලෙස සටහන් කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 03 - ලකුණු 10

(අතිවාර්ය ප්‍රශනයකි)

මෙම ප්‍රශනය (A) හා (B) වගයෙන් අනු කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.

A කොටසින් ගලපන ලද මුදල් පාලන ගිණුම සකස් කර 2021 මාර්තු 31 දිනට බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීමටත් B කොටසින් දී ඇති ගිණුම්කරණ සමිකරණ අංක 1 සිට 5 දක්වා වූ අයිතමයන් සඳහා සිදුවිය හැකි ගනුදෙනුව හඳුනාගෙන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරික්ෂා කර තිබුණි. අයදුම්කරුවන්ගේ කාර්යසාධනය සතුවුදායක මට්ටමක තිබුණි.

(A) (a) ගලපන ලද මුදල් පාලන ගිණුම පිළියෙල කිරීමේදී අයදුම්කරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කර තිබු පිළිතුරු අනුව පහත සඳහන් දුර්වලතා නිරික්ෂණය විය:

- (1) මුදල් පොතේ පමණක් සටහන් කළ යුතු ගනුදෙනු හඳුනාගෙන සියලුම ගනුදෙනු මුදල් පොතේ ගලපා තිබුණි.
- (2) හර කළ යුතු ගනුදෙනු බැරටද බැර කළ යුතු ගනුදෙනු හරට ද ගිණුමේ සටහන් කර තිබුණි.
- (3) මුදල් පොතේ ආරම්භක ගේෂය ගිණුමේ හරට සඳහන් කළයුතු වූවද සමහර අයදුම්කරුවන් බැරට සටහන් කර තිබුණි.

(b) බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීමේදී අයදුම්කරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කර තිබු පිළිතුරු අනුව පහත සඳහන් දුර්වලතා නිරික්ෂණය විය.

- (1) බැංකු සැසදුමේ පමණක් සටහන් කළ යුතු අයිතමයන් හඳුනාගෙන සියලුම අයිතමයන් බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශනය තුළ ගලපා තිබුණි.
- (2) සමහර අයදුම්කරුවන් සංගේධිත මුදල් පොතේ ගේෂයෙන් බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශනය ආරම්භ කර බැංකු ප්‍රකාශනයේ ගේෂයෙන් බැංකු සැසදුම් ප්‍රකාශනය ආරම්භකර සංගේධිත මුදල් පොතේ ගේෂය ලබාගෙන තිබුණි. මෙහිදී සමහර අයදුම්කරුවන් විසින් මෙම අවස්ථා දෙකේදී එකතුකළ යුතු අයිතමයන් අඩුකිරීමටද අඩුකළයුතු අයිතමයන් එකතු කිරීමට කටයුතු කර තිබුණි.

ප්‍රශන අංක 04 - ලකුණු 10

(අතිවාර්ය ප්‍රශනයකි)

2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා නිෂ්පාදන ගිණුම පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම හා අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීම මෙම ප්‍රශනය මගින් සිදුකර තිබුණි.

බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් සතුවුදායක මට්ටමෙන් මෙම ප්‍රශනය සඳහා පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර පහත සඳහන් දුර්වලතා නිරික්ෂණය විය:

- (1) තිවැරදි අකෘතිය ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (2) නොහිමි වැඩ ප්‍රාථමික පිරිවැයට ගැලපීම් නොකර අවසාන පිරිවැයට ගැලපීම් කර තිබුණි.
- (3) සංඛ්‍යා වෙනත සංඛ්‍යා වියදුම් යටතේ ගැලපීම් කළ යුතු වූවද සමහර අයදුම්කරුවන් පොදු කාර්යය වියදුම් ලෙස සටහන්කර තිබුණි.
- (4) පොදු කාර්යය වියදුම් කම්හල හා කාර්යාලය සඳහා දී ඇති ප්‍රතිගතය අනුව නිවැරදිව ගණනය කර නොතිබුණි.

- (5) පාරිභෝගනය කළ අමුද්‍රව්‍ය, ප්‍රාථමික පිරිවැය හා මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය යන පද ගණනය කරන ලද අගයන් සඳහා ලියා නොතිබුණි.
- (6) සංපූර්ණ හා වකු වියදුම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන නොතිබීම.
- (7) නිෂ්පාදන පිරිවැය මත 15% ක ලාභ අතිරික්තය ගණනය කර නොතිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 05 - ලකුණු 10

(අතිචාර්ය ප්‍රශ්නයකි)

මෙම ප්‍රශ්නය (a) හා (b) ලෙස කොටස් දෙකකින් සමන්විතය. (a) කොටසින් වැරදි නිවැරදි කිරීමට අවකාෂ ජර්නල් සටහන් පිළියෙල කිරීමටත් (b) කොටසින් 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ගලපන ලද / නිවැරදි කරන ලද ඉද්ධ්‍ය ලාභය ගණනය කිරීමටත් උපදෙස් ලබා දී තිබුණි.

බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් සතුවුදායක මට්ටමක පිළිතුරු ඉදිරිපත්කර තිබු අතර පහත සඳහන් දුර්ව්‍යවලතා හා වැරදි පොදුවේ දක්නට ලැබුණි:

(a)

- (1) ජර්නල් සටහන් වෙනුවට ලේඛර් ගිණුම් පිළියෙල කර තිබීම.
  - (2) ජර්නල් සටහනට අදාළ හර හා බැර අගයන් ජර්නල් සටහන ලිවිමේදී මාරු කර ඉදිරිපත් කර තිබුණි.
  - (3) ජර්නල් සටහන් පිළියෙල කිරීමේදී ජර්නලයේ ගනුදෙනුව ඉදිරියෙන් හර හා බැර යනුවෙන් සටහන් කර නොතිබුණි.
  - (4) අවිනිශ්චිත ගිණුම මහින් නිවැරදි කළ යුතු වැරදි සටහන් හඳුනාගෙන නොතිබීම.
  - (5) සටහන් අංක 5 අනුව රු.29,000/- ක පොලී ආදායමක් පොලී වියදුම් ගිණුමට හර කිරීම සම්බන්ධයෙන් බොහෝමයක් අයදුම්කරුවන් විසින් නිවැරදිව අවබෝධ කර නොගෙන වැරදි පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර තිබුණි.
  - (6) සටහන් අංක 6 අනුව ඉදිරිපත්කර ඇති වැරද්ද නිවැරදිව අවබෝධ කර නොගෙන ජර්නල් සටහන් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අගය දෙකේ වෙනස වන රු.9,000/- වෙනුවට රු.145,000/- හා රු.154,000/- අගයන් ජර්නල් සටහන් මහින් දක්වා තිබුණි.
- (b)** 2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ගලපන ලද / නිවැරදි කරන ලද ඉද්ධ්‍ය ලාභය ගණනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් දුර්ව්‍යවලතා නිරික්ෂණය විය:
- (1) ගලපන ලද ඉද්ධ්‍ය ලාභය සෙවීමේදී කෙටුම්පත් ලාභයට එකතු කළ යුතු අයිතමයන් අඩු කිරීමට ද අඩු කළ යුතු අයිතමයන් එකතු කිරීම ද කර තිබුණි.
  - (2) ලාභ වැඩි වීමට හා අඩු වීමට බලපාන ගනුදෙනු පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති වීම දක්නට ලැබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 06 - ලකුණු 20

(අතිචාරය ප්‍රශ්නයකි)

මෙම ප්‍රශ්නය (a) සහ (b) වගයෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ. (a) කොටසින් විස්තීර්ණ ආදායම ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම සහ (b) කොටසින් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කර තිබුණි. සමස්ත කාර්ය සාධනය හොඳ මට්ටමක පැවතුණි.

පොදුවේ නිරික්ෂණය වූ වැරදි හා අඩුපාඩු පහත පරිදිවේ:

(a) විස්තීර්ණ ආදායම ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම:

- (1) වර්ෂයට අදාළ නිවැරදි ක්ෂය ප්‍රමාණය ගණනය කර ආදායම ප්‍රකාශනයට ගෙන නොතිබුණි.
- (2) වර්ෂයට අදාළ විදුලිය හා ප්‍රවාරණ වියදම් ගණනය කිරීමේදී මෙම වියදම් දෙකට අදාළ උපවිත වියදම් සැලකිල්ලට ගෙන නොතිබුණි.
- (3) වාර්ෂික ප්‍රදරුගනාගාර කුලිය රු.600,000/- වෙනුවට ගේෂ පිරික්ෂුමේ තිබූ රු.550,000/- ක ප්‍රදරුගනාගාර කුලිය ආදායම ප්‍රකාශයට ගෙන තිබුණි.
- (4) 2021 ජනවාරි 01 දින රු.300,000/- කට මිලදී ගත් මෝටර බයිසිකලය සඳහා වර්ෂයකට 20% බැගින් මාස තුනක් සඳහා වූ රු.15,000/- ක ක්ෂය ප්‍රමාණය නිවැරදිව ගණනය කර ආදායම ප්‍රකාශයට ගෙන නොතිබුණි.
- (5) විස්තීර්ණ ආදායම ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කළ යුතු අයිතමයන් පිළිබඳව අවබෝධයක් නොමැතිවීම නිසා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කළ යුතු සමහර අයිතමයන් විස්තීර්ණ ආදායම ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කර තිබුණි.
- (6) බොල්නය වගයෙන් වර්ෂය තුළ ලියා හරින ලද රු.800,000/- ක මුදල සටහන් කර නොතිබුණි.
- (7) දළ ලාභය ගණනය කිරීම සඳහා සමහර අයදුම්කරුවන් විසින් වර්ෂයේ මූල් තොගය අඩුකර අවසාන තොගය එකතුකර තිබුණි.
- (8) ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වට්නාකමෙන් ඉඩම්වල අගය අඩුනොකර සම්පූර්ණ අගය සඳහා ක්ෂය ගණනය කර තිබුණි.
- (9) ගේෂ පිරික්ෂුමේ අයිතමයන් දහස් ගණනින් හා ගැලපිලිවල අයිතමයන් සම්පූර්ණ අගයන් ලෙස විස්තීර්ණ ආදායම ප්‍රකාශනයේ සඳහන්කර තිබුණි.
- (10) විස්තීර්ණ ආදායම ප්‍රකාශනයේ නියමිත ආකෘතිය ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(b) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය සකස් කිරීම:

- (1) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයට ඇතුළත් කළ යුතු අයිතමයන් පිළිබඳව මූලික අවබෝධයක් නොමැතිකම නිසා මිලදී ගෙනුම්, විකුණුම්, ආරම්භක තොගය, කුලී ආදායම සහ වෙනත් වියදම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයට ඇතුළත් කර තිබුණි.
- (2) උපවිත විදුලිය, ප්‍රවාරණ හා ප්‍රදරුගනාගාර කුලී අගයන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (3) වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදලින් වර්ෂය තුළ ලියා හරින ලද රු.800,000/- ක බොල්නය නිවැරදිව අඩුකර නොතිබුණි.

- (4) 2021 ජනවාරි 01 දින රු.300,000/- කට මිලදී ගන් මෝටර් බයිසිකලය මෝටර් වාහන වලට එකතු කර පෙන්නුම් කළ යුතු වූවද එසේ නොකර වෙනම අයිතමයක් ලෙස සටහන්කර තිබුණි. තවත් සමහර අයදුම්කරුවන් මෙම අයය සටහන්කර නොතිබුණි.
- (5) සමුච්චිත ක්ෂේපවීම වෙනුවට වර්ෂයේ ක්ෂේපවීම සටහන් කර තිබුණි.
- (6) සමහර අයදුම්කරුවන් මූල්‍ය තන්ත්ව ප්‍රකාශයේ අයිතමයන් වර්ගීකරණය සිදු නොකර සියලුම අයිතමයන් එකට සටහන් කිරීම.
- උදාහරණ :- ජ්‍යෙගම නොවන වත්කම්, ජ්‍යෙගම වත්කම්, ස්කන්ධය හා වගකීම්, ජ්‍යෙගම වගකීම් යනුවෙන්
- (7) වෙළඳ ලැබිය යුතු මුදල් ජ්‍යෙගම බැරකම යටතේද වෙළඳ ගෙවිය යුතු මුදල් ජ්‍යෙගම වත්කම් යටතේද සටහන් කර තිබුණි.
- (8) උපචිත පුදර්ගනාගාර කුලිය නිවැරදිව ගණනය කර මූල්‍ය තන්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සටහන් කර නොතිබුණි.

- - -

අයදුම්කරුවන්ගේ තේරේම් ගැනීම දියුණු කිරීමේ සැපුකිල්ලට ගත යුතු සාමාන්‍ය කරුණු:

1. විෂය නිරද්‍යුණයේ සම්පූර්ණ කරුණු හොඳින් අධ්‍යයනය කිරීම සහ සැම ඒකකයකින්ම හෝ අංශයකින්ම අපේක්ෂිත දැනුම් මට්ටම පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් දියුණු කර ගැනීම.
2. අයදුම්කරුවන් විසින් ප්‍රශ්නය කිහිපවතාවක්ම හොඳින් කියවිය යුතු අතර, සියලුම ගණනය කිරීමේ පෙර වැඩි පැහැදිලිව පෙන්වා දැක්විය යුතුය.
3. උත්තර සැපයීමේදී උපකල්පනයන් අදාළ වත්තේ නම්, එම උපකල්පනයන් පැහැදිලිව දක්විය යුතුය.
4. අත් අකුරු පැහැදිලි විය යුතු අතර ප්‍රශ්න අංකයන් නිවැරදිව දක්විය යුතුය. උත්තර පත්‍රය හාර්ථීමට පෙර ප්‍රශ්න අංක තැබුව පරීක්ෂා කිරීම ආදි දේ අනිවාර්ය වේ.
5. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් නිවැරදිව අනුගමනය කළ යුතුය.
6. අවබෝධය, කුසලතා සහ පළපුරුද්ද තියුණු කර ගැනීම සඳහා පසුගිය ප්‍රශ්න ප්‍රත සහ යෝජිත උත්තර උපකාරීවනු ඇතේ. සමාන රටාවන් සහ ව්‍යුහයන් තැබුවක් ප්‍රශ්න පත්‍ර තුළ ඇතුළත් විය හැකි බැවින් එය සැම විටම වාසිදායක වනු ඇතේ.
7. මෙම විෂයට අදාළව ස්ව-අධ්‍යන පොත සහ සගරා මෙන්ම අදාළ විෂය කොටස් සඳහා අදාළවන අනෙකුත් කියවීම් පරිශීලනය කිරීම සිදු කරන්න.
8. කාල කළමනාකරණය විභාගයේදී ඉතා වැදගත් වේ. සැම ප්‍රශ්නයකටම වෙන් කර ඇති ලකුණු දෙස බැලීමෙන්, උත්තර සැපයීමට වැය කළ යුතු කාලය පිළිබඳ ඇස්කමීන්තුවක් කළ හැකිය.
9. විභාගය සමත්වීමට කිර ඇදිවනින් යුතුව, මතා සූදානමකින් විභාගයට පෙනී සිටීම සිදු කරන්න.

- * * * -